

MÅLADE VÅTRUM

Måleri- branschens regler för våtrum

UTGÅVA 2013

MÅLERIBRANSCHENS REGLER FÖR VÅTRUM

Gäller fr. o m 2013

Måleribranschens Våtrumskontroll (MVK),
c/o SVEFF, Box 5501, 11485 Stockholm
tfn: 08- 783 82 40, mobil 070-091 61 69, fax: 08-783 82 39
www.vatrumsmalning.se

MÅLERIBRANSCHENS REGLER FÖR VÅTRUM

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	1
INLEDNING	2
NYHETER	3
OMFATTNING	3
MVK AUKTORISERAT FÖRETAG - SAMMANFATTNING	3
TÄTHETSKLASSER OCH VÅTZONER	5
KRAV PÅ YTSKIKT AV FÄRG	8
GODKÄNNANDE AV MÅLNINGSSYSTEM	10
UTFÖRANDEANVISNINGAR	10
FUKTSÄKERHETSPROJEKTERING	11
EGENKONTROLL	11
KVALITETSDOKUMENT	11
BILAGA 1: Instruktion och mall för utförandeanvisningar	12

INLEDNING

Måleribranschens regler för våtrum innehåller krav på entreprenörer/måleriföretag som utför måleriarbeten i våtrum och på leverantörer av målningssystem för våtrum. Reglerna har utarbetats av Målarmästarna, Måleriföretagarna och Sveriges Färgfabrikanters Förening för att säkerställa hög kvalitet och lång livslängd på målade ytskikt i våtrum så att risken för fuktskador och hygieniska olägenheter undviks. Ett färdigt ytskikt för ett av MVK:s godkända målningssystem för våtrum har en teknisk livslängd om minst 10 år. En förutsättning för detta är att utarbetade skötselinstruktioner följs och att inspektion och underhåll sker av tätningar, genomföringar och håltagningar.

Branschreglerna är en praktisk tillämpning av Boverkets Byggregler (BBR) uppdaterade t o m BFS 2011:26.

Reglerna bygger på funktionskrav på ytskikt i våtrum enligt Plan- och Bygglagen (PBL) samt BBR (6:51 – 6:5336). Vidare har även erfarenheter från beställare, entreprenörer och materialtillverkare bidragit till fastställandet av reglerna.

Utförande och regler

Alla arbeten där MVKs branschregler föreskrivs skall utföras med system som finns registrerade i MVKs aktuella lista över godkända system.

Reglerna förutsätter normalt användande av våtutrymme såsom i bostäder med fullgod ventilation enligt gällande byggregler.

Ikraftträdande

Måleribranschens regler för våtrum gäller fr o m 2013-01-01 och ersätter tidigare regler (Utgåva 2008).

Ansvar

Ansvar för arbete och material följer gällande AB-föreskrifter (Allmänna bestämmelser) för byggnads-, anläggnings- och installationsentreprenader.

Besiktning

Vid behov av besiktning anlitas godkänd besiktningsman från Sveriges Målerikonsulters Förening eller Svenska Byggingenjörers Riksförbund.

NYHETER

I denna utgåva av Måleribranschens regler för våtrum som gäller fr o m 2013-01-01 och ersätter utgåva 2008 återfinns följande större förändringar:

- Auktorisation av entreprenörer/måleriföretag för våtrumsmålning och därtill hörande krav
- Begreppet zonindelning införs och kopplas till klass VT och VA
- Förtydligande om fuktsäkerhetsprojekteringar
- Förtydligande om anslutning till keramiska material på väggar
- Behandling av underlaget vid ommålning av våtrum

OMFATTNING

Reglerna är tillämpliga på målningssystem som vattentäta och vattenavvisande ytskikt i våtrum.

Reglerna omfattar:

- Auktorisation av företag
- Behörighet hos målare
- Krav på ytskikt av färg
- Utförandeanvisningar
- Egenkontroll och kvalitetsdokument

MVK-AUKTORISERAT FÖRETAG - SAMMANFATTNING

För detaljerade krav se "Krav för auktorisation av entreprenörer/måleriföretag för våtrumsmålning" på www.vatrumsmalning.se

Med denna utgåva av Måleribranschens regler för våtrum införs krav på att entreprenörer/måleriföretag som utför våtrumsmålning ska vara auktoriserade och att målare som utför det praktiska arbetet ska var behöriga, d v s utbildade. MVK har sedan länge haft krav på att endast godkända system ska användas vid målning av våtrum och dessa krav kvarstår.

Ansvarig ledning

Inom företaget ska det finnas minst en person med ansvarsbefattning inom företaget, som har dokumenterad kompetens och erfarenhet av arbete med våtrumsmålning. Denne person ska ha gått av MVK arrangerad utbildning för arbetsledare.

Behöriga våtrumsmålare

Företagets anställda som arbetar med våtrumsmålning ska ha genomgått utbildning i våtrumsmålning, enligt MVK:s utbildningsprogram, med godkänt resultat. Detta gäller även eventuell inhyrd personal. Godkänd utbildning ska kunna styrkas med ett personligt utbildningsbevis (s k körkort).

Körkortet är endast giltigt vid arbete i ett MVK-auktoriserat företag.

Giltighetstiden för körkortet är 10 år från utfärdandedatum.

Krav på användning av godkända målningsystem

De målningsystem som används ska vara godkända av MVK. En förteckning över samtliga godkända målningsystem finns på www.vatrumsmalning.se.

Leverantörens utförandeanvisningar ska följas av målaren/entreprenören.

Egenkontroll

Det auktoriserade företaget ska se till att målaren utför egenkontroll efter varje moment i våtrumsmålningen. För att styrka att detta gjorts ska en egenkontrollblankett fyllas i av den som utför målningsarbetet.

Ett förslag på blankett att använda vid egenkontrollen finns på

www.vatrumsmalning.se. Det går bra att använda andra blanketter under förutsättning att samtliga kontrollpunkter i MVK:s blankett finns med.

Egenkontrollblanketten ska bevaras tillsammans med annan projektdokumentation.

Kvalitetsdokument

Efter avslutat arbete ska ett kvalitetsdokument överlämnas till beställaren. För detta ändamål återfinns två formulär - "Egenkontroll våtrumsarbete för enstaka uppdrag" och "Egenkontroll våtrumsarbete för större entreprenader" – på www.vatrumsmalning.se.

Godkännande och kontroll

Godkännande av företag och våtrumsmålare görs av MVK. MVK har rätt att göra stickprovskontroller för att säkerställa att våtrumsmålning utförs enligt de krav som ställs på de auktoriserade företagen. Ett företag som i någon del inte uppfyller kraven, med överträdelser som inte kan anses ringa, kan fräntas en befintlig auktorisation.

Övergångstid

För att entreprenörer/måleriföretag ska få möjlighet att kvalificera sig för en auktorisation genom föreskriven utbildning medges en *övergångstid för kravet på auktorisation fram till 31 december 2014*.

TÄTHETSKLASSER OCH VÅTZONER

Systemens klassindelning, egenskaper och användningsområden är anpassade till Boverkets byggregler och utgör ett minimikrav. System av högre klass kan naturligtvis användas på ytor med lägre eller obefintliga krav på fuktsäkerhet.

Utdrag ur Boverkets byggregler BBR 19, BFS 2011:26

6:5331 Vattentäta skikt

Golv och väggar som kommer att utsättas för vattenspolning, vattenspill eller utläckande vatten ska ha ett vattentätt skikt som hindrar fukt att komma i kontakt med byggnadsdelar och utrymmen som inte tål fukt. Vattentäta skikt ska vara beständiga mot alkalitet från betong och bruk, vatten, temperaturvariationer och rörelser i underlaget samt ha tillräckligt stort ånggenomgångsmotstånd. Vattentäta skikt ska även tåla vibrationer från normal utrustning i utrymmet. Fogar, anslutningar, infästningar och genomföringar i vattentäta skikt ska vara vattentäta.

Allmänt råd

Om ett fuktkänsligt material placeras mellan två täta material, exempelvis mellan en ångspärr och ett vattentätt skikt, bör verifiering ske, t.ex. med fuktsäkerhetsprojektering, av att det högsta tillåtna fuktillståndet för materialet inte överskrids.

Ånggenomgångsmotståndet hos det vattentäta skiktet bör vara större än $1 \cdot 10^{-6}$ s/m ($1,35 \cdot 10^{-11}$ m² s/Pa/kg) om man inte vid fuktsäkerhetsprojekteringen påvisat att annat ånggenomgångsmotstånd kan användas.

Ånggenomgångsmotståndet bör bestämmas vid förhållanden som liknar det aktuella fallet, t.ex. mellan 75 % och 100 % RF.

En metod för kontroll av fogars vattentäthet hos färdiga tätskikt av plastmattor finns i SS 92 36 21.

Standarden avser även målade väggytor.

För vattentäta skikt som utgörs av tätskiktssmassa under eller bakom keramiskt material finns det för närvarande ingen lämplig mätmetod för att kontrollera tätheten på det färdiga tätskiktet. Lämpligen utförs en okulär kontroll av tätskiktet och dess anslutningar före plattsättning och plattläggning. Kontroll av att rätt mängd tätskiktssmassa har applicerats per ytenhet bör dokumenteras.

Genomföringar och infästningar i vattentäta skikt bör undvikas på ställen som kan bli utsatta för vattenbegjutning eller vattenspill. Fogar bör placeras på de ställen som är minst utsatta för vattenbegjutning. Vid genomföringar för rör i golvs vattentäta skikt bör tätning ske mot rör genomföring och mot det vattentäta skiktet.

Bad- och duschrum är utrymmen där det normalt krävs vattentätt skikt på väggar och på golv. Tvättstugor och utrymmen för varmvattenberedare samt toaletterum är utrymmen där det normalt krävs ett vattentätt skikt på golvet. Det vattentäta skiktet bör dras upp på vägg.

Regler om utbytbarhet finns i avsnitt 2:2 och regler om projektering och utförande i avsnitt 2:31.

6:5332 Vattenavvisande ytskikt

Golv, väggar och tak som kan utsättas för vattenstänk, våtrengöring, kondensvatten eller hög luftfuktighet ska ha ett vattenavvisande ytskikt.

Allmänt råd

Om ett fuktkänsligt material placeras mellan två täta material, exempelvis mellan en ångspärr och ett tätt vattenavvisande ytskikt, bör verifiering ske av att högsta tillåtna fuktillstånd för materialet inte överskrids.

Fogar bör placeras på de ställen som är minst utsatta för vatten. Vid genomföringar för rör i golvs vattenavvisande ytskikt bör tätning ske mot rör genomföring och mot underlaget.

Tvättstugor och utrymmen för varmvattenberedare är utrymmen där det normalt krävs vattenavvisande ytskikt på väggarna. Även i utrymmen med större fuktbelastning än normalt, t.ex. groventréer, bör golv förses med vattenavvisande ytskikt.

Täthetsklasser

Systemen i *Måleribranschens regler för våtrum* är indelade i två klasser:

Klass VT: Vattentätt ytskikt

Klass VA: Vattenavvisande ytskikt

Klass VT ska användas på väggar som utsätts för vattenspolning, vattenspill eller utläckande vatten, om angränsande byggnadsdelar inte tål denna fuktpåverkan eller om olägenheter annars kan uppstå. Fogar, anslutningar, infästningar och genomföringar i det vattentäta skiktet skall också vara vattentäta.

Klass VA ska användas på väggar och tak som kan utsättas för vattenstänk, våtrengöring, kondensvatten eller hög luftfuktighet.

System som uppfyller kraven för klass VT uppfyller även kraven för klass VA.

Våtzoner

Våtrum indelas i två våtzoner:

Våtzon 1: Utrymme med krav på **vattentäta** ytskikt

Våtzon 2: Utrymme med krav på **vattenavvisande** ytskikt

Exempel på ytor i våtzon 1

- Väggar från golv till tak vid badkar och duschplats samt minst 1 meter utanför dessa
- Insida och gavel av fast monterad skärmvägg mot bad- och duschplats
- Väggar i övriga utrymmen som ska kunna rengöras med vattenspolning eller utsättas för vattenspill

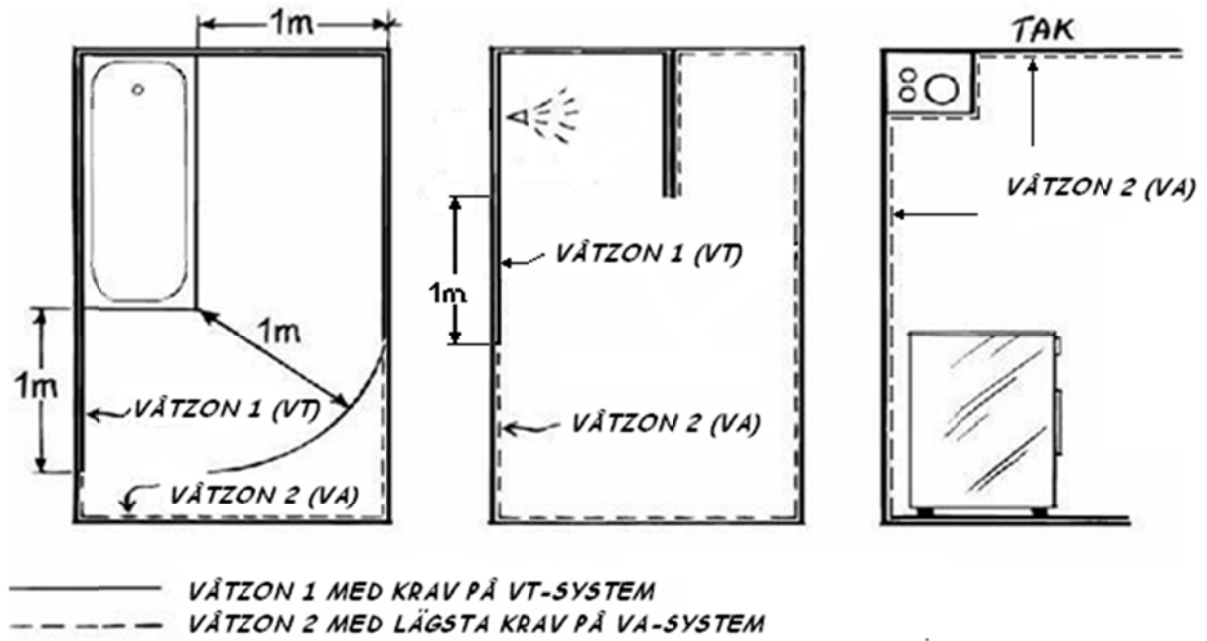
Ytor i våtzon 1 ska målas med VT system.

Exempel på ytor i våtzon 2

- Övriga väggar i bad- och duschrum som inte ingår i våtzon 1
- Väggar i tvättstugor
- Väggar i utrymmen för varmvattenberedare
- Väggar i övriga utrymmen som kan utsättas för vattenstänk, våtrengöring, kondensvatten eller hög luftfuktighet
- Tak i alla våtutrymmen

Ytor i våtzon 2 ska målas med minst VA system men får också målas med VT system. Vid tveksamhet välj VT system.

Figur 1 Minimikrav på ytor i våtzone 1 (VT) och våtzone 2 (VA)

KRAV PÅ YTSKIKT AV FÄRG

I tabellen nedan redovisas de krav som ställs på vissa egenskaper hos ytskikten och de provningsmetoder som skall användas för att verifiera att kraven uppfylls. Provningar skall utföras av fristående institution som är ackrediterad för provmetoden.

Tabell 1 Vattentätt ytskikt

Egenskap	Metod	Krav	Kommentar
Vattentäthet	ETAG 022 Del 1 Annex H, punkt 2.4.4.1 (som hänvisar till ETAG 022 Annex F)	Max. viktökning 200 g/m ²	*1 SS 92 36 12 gäller endast våtrumssystem godkända före 1 jan 2013
	eller		
	SS 92 36 12	Max. viktökning 100 g/m ² (20 g/provkropp) efter skrappåverkan	
Täthet efter rörelser i underlaget, dragbelastning	ETAG 022 Del 1 Annex H, punkt 2.4.4.5 (som hänvisar till ETAG 022 Annex B)	Båda provkropparna skall vara täta efter 1 mm dragbelastning	Provningsmetoderna är identiska
	eller		
	SS 92 36 15 med utvärdering enligt 92 36 21	Båda provkropparna skall vara täta efter 1 mm dragbelastning	
Täthet efter rörelser i underlaget, skjuvbelastning	ETAG 022 Del 1 Annex H, punkt 2.4.4.5 (som hänvisar till ETAG 022 Annex B)	Båda provkropparna skall vara täta efter 2 mm skjuvbelastning	Provningsmetoderna är identiska
	eller		
	SS 92 36 16 med utvärdering enligt 92 36 21	Båda provkropparna skall vara täta efter 2 mm skjuvbelastning	
Rengörbarhet	ETAG 022 Del 1 Annex H, punkt 2.4.7.1	Lägst renhetsgrad 5	Provningsmetoderna är identiska
	eller		
	SS 92 36 14	Lägst renhetsgrad 5	
Vattenånggenomgångsmotstånd	SS-EN ISO 12572 Annex E RF 93 – 50 %	10 000 – 200 000 s/m (1,35·10 ⁹ – 2,74·10 ¹⁰ m ² ·s·Pa/kg)	*2 och *3
Beständighet mot alkalitet	SP-metod 4264	Max 25 % förändring mellan åldrat och oåldrat prov. Miniminivå 0,3 MPa på oåldrat prov	*4

Information om typ och halt av tillsats av filmkonserveringsmedel skall finnas i säkerhetsdatablad.

Måleribranschens regler för våtrum 2013-01-01

*1 Provningsmetoderna bedöms vara likvärdiga trots skillnaden på kravet. Det finns skillnader i utförandet vid provningen som gör att kravet kan bedömas vara ungefär likvärdigt. SS 92 36 12 gäller endast målningsssystem godkända före 1 januari 2013.

*2 Provningen skall utföras med en fuktbelastning av antingen 93% RF med förvaring i 50% RF under provtid eller 100 % RF med förvaring i 75 % RF .

*3 Båda värdena, 10 000 s/m och 200 000 s/m, ska kunna redovisas för tätskiktet för användning vid fuktsäkerhetsprojekteringen. Även om värdet överstiger 200 000 s/m kan ett godkännande erhållas men med uteslutning av vissa konstruktioner.

*4 Provningen består av accelererad åldring i alkalisk miljö under 8 veckor vid 50°C och utvärdering genom bestämning av vidhäftning före och efter exponering mot alkali från betong.

Tabell 2 Vattenavvisande ytskikt

Egenskap	Metod	Krav	Kommentar
Vattentäthet	ETAG 022 Del 1 Annex H, punkt 2.4.4.1 (som hänvisar till ETAG 022 Annex F)	Max. viktökning 200 g/m ²	*1 SS 92 36 12 gäller endast våtrumssystem godkända före 1 jan 2013
	eller		
	SS 92 36 12	Max. viktökning 100 g/m ² (20 g/provkropp) utan skrappåverkan	
Rengörbarhet	ETAG 022 Del 1 Annex H, punkt 2.4.7.1	Lägst renhetsgrad 5	Provningsmetoderna är identiska
	eller		
	SS 92 36 14	Lägst renhetsgrad 5	

Information om typ och halt av tillsats av filmkonserveringsmedel skall finnas i säkerhetsdatablad.

*1 Provningsmetoderna bedöms vara likvärdiga trots skillnaden på kravet. Det finns skillnader i utförandet vid provningen som gör att kravet kan bedömas vara ungefär likvärdigt. SS 92 36 12 gäller endast målningsssystem godkända före 1 januari 2013.

Tabell 3 Övriga material

Rekommenderade egenskaper på övriga material är utan krav på provning av ackrediterat bolag.

Material	Egenskap	Metod	Rekommendation
Spackelmassa	Våtnötningsmotstånd	SS 18 41 64	Lägst grad 3
	Spårbarhet	Infärgning	Särskiljbar från vanlig spackelmassa
Fogmassa/ Tätningemedel	Övermålningsbar	Information	Ej silikon

Information om tillsats av filmkonserveringsmedel (typ och halt) skall finnas i säkerhetsdatablad.

GODKÄNNANDE AV MÅLNINGSSYSTEM

MVK granskar och godkänner målningssystem och utförandeanvisningar.

Godkännande av målningssystem sker efter att tillverkaren påvisat att målningssystemet är testat och uppfyller kraven enligt de kriterier som MVK satt upp. Varje år ska sedan materialtillverkaren intyga att målningssystemet inte genomgått några förändringar som skulle kunna påverkat testresultaten.

Som bevis på godkännande ska tillverkaren använda nedanstående märken. Märket skall placeras före utförandeanvisningens löpande text men får även användas i andra marknadsföringssyften.

Figur 2 Dekaler för godkända målningssystem.

Måleribranschens Våtrumskontroll upprätthåller en förteckning över godkända målningssystem. Denna återfinns på www.vatrumsmalning.se

UTFÖRANDEANVISNINGAR

Varje färgtillverkare med godkända våtrumssystem ska sammanställa utförandeanvisningar i enlighet med gällande rekommendationer. Även utförandeanvisningarna ska vara godkända av MVK. Utförandeanvisningarna riktar sig i första hand till målare och förutsätter att andra yrkeskategorier t ex golvläggare, rörmontörer, snickare och elektriker utför ett korrekt arbete.

Bilaga 1 Instruktioner och mall för utförandeanvisningar anger vad en utförandeanvisning måste innehålla. Det ska tydligt framgå för vilken klass, VT eller VA, som anvisningen gäller. Formen på utförandeanvisningen kan med fördel lånas från denna mall men detta är inte obligatoriskt.

Anvisningarna gäller generellt för alla målningssystem förutom då de markerats med en ram. I dessa fall är anvisningarna specifika för det enskilda fabrikatet eller metoden som används och materialtillverkaren ska fylla rutan med korrekt text och/eller AMA Hus kod.

FUKTSÄKERHETSPROJEKTERING

För att säkerställa att det målade ytskiktet i klass VT har tillräckligt stort ånggenomgångsmotstånd för den aktuella väggkonstruktionen ska en fuktsäkerhetsprojektering göras. Det är byggherren som ansvarar för detta.

Definitionen på fuktsäkerhetsprojektering, enligt BBR 2012 avsnitt 6:511 är:
"Systematiska åtgärder i projekteringskedet som syftar till att säkerställa att en byggnad inte får skador som direkt eller indirekt orsakas av fukt. I detta skede anges även de förutsättningar som gäller i produktions- och förvaltningskedet för att säkerställa byggnadens fuktsäkerhet".

MVK har uppdragit till SP att göra beräkningar på målade tätskikt på ett antal vanliga väggkonstruktioner i våtrum. Se *SP-Rapport P802453 Beräkningar på målade tätskikt i våtrum* på www.vatrumsmalning.se Rapporten kan användas av byggherren i dennes fuktsäkerhetsprojektering.

Vid fuktsäkerhetsprojektering av målat tätskikt på andra väggkonstruktioner ska beräkningar göras med ånggenomgångsmotstånd på både 10 000 s/m och 200 000 s/m då detta är det lägsta respektive högsta värdet för materialgodkännande av MVK.

EGENKONTROLL

Egenkontroll ska utföras efter varje moment i våtrumsmålningen. För att styrka att detta gjorts ska en egenkontrollblankett fyllas i av den som utför målningsarbetet. Ett förslag på blankett att använda vid egenkontrollen finns på www.vatrumsmalning.se. Det går bra att använda andra blanketter under förutsättning att samtliga kontrollpunkter i MVK:s blankett finns med. Egenkontrollblanketten ska bevaras tillsammans med annan projektdokumentation.

KVALITETSDOKUMENT

Efter avslutat arbete ska det auktoriserade företaget överlämna ett kvalitetsdokument till beställaren.

Bilaga 1: Instruktioner och mall för utförandeanvisningar

Utförandeanvisningar

för målning av våtrum

Ange namn på målningssystem och täthetsklass

Ska anges
specifikt för
varje enskilt
målningssystem !

Bilaga 1 - INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. TÄTHETSKLASSER VÅTRUM

1.1 KLASSANGIVNINGAR

2. FÖRUTSÄTTNINGAR

2.1 UNDERLAGET

2.2 TOLERANSER

2.3 RÖR

3. YTSKIKTET

3.1 NYMÅLNING

3.1.1 FÖRBEREDELSE

3.1.2 BEHANDLING AV UNDERLAG

3.1.3 MÅLNINGSSYSTEM

3.1.4 MÅLNINGSBEHANDLINGAR

3.1.5 MÅLNINGSANVISNINGAR

3.2 OMMÅLNING

3.2.1 FÖRBEREDELSE

3.2.2 BEHANDLING AV UNDERLAG

3.2.3 MÅLNINGSSYSTEM

3.2.4 MÅLNINGSBEHANDLINGAR

3.3 TÄTNING AV GENOMFÖRINGAR OCH INFÄSTNINGAR EFTER MÅLNING

3.4 SLUTKONTROLL

3.5 TORKTIDER

4. SKÖTSELRÅD

4.1 RENGÖRING

4.2 VENTILATION

4.3 TÄTNINGAR

1 TÄTHETSKLASSER VÅTRUM

1.1 KLASSANGIVNINGAR

Om dessa anvisningar följs uppfylls kraven i
täthetsklass _____

(Se TÄTHETSKLASSER **vattentätt ytskikt, klass VT** eller **vattenavvisande ytskikt, klass VA** i Måleribranschens regler för våtrum)

Ska anges specifikt för varje enskilt målnings-system !

Ange för vilka utrymmen eller delar av utrymmen målningsystemet rekommenderas

(Se VÄTZONER i Måleribranschens regler för våtrum)

Ska anges specifikt för varje enskilt målnings-system !

För att säkerställa ytskiktets kvalitet är det av stor vikt att utförande-
anvisningarna följs noga. En fortlöpande kontroll under arbetets gång är mycket
betydelsefull. Särskild vikt bör läggas vid att förutsättningarna för arbetet är de
rätta samt att alla arbetsmoment blir korrekt utförda.

2 FÖRUTSÄTTNINGAR

2.1 UNDERLAGET

Underlaget skall vara torrt, rent, porfritt och jämnt samt ha för ändamålet
tillräckligt hållfast yta. Underlaget skall vara fritt från hinder som försvårar
monteringen av målningsystemet.

Skivmaterialet skall vara monterat enligt leverantörens anvisning. Kartongklädd
gipsskiva får användas men en mer fukttålig skiva (exempelvis oorganisk skiva)
ger en mer fukttålig konstruktion och rekommenderas därför i första hand.
Beklädnadsskivor av trä och träbaserade material får inte användas under av
MVK godkända våtrumssystem.

2.2 TOLERANSER

Före behandling ska senaste version av AMA Hus konsulteras och följas gällande krav på underlagets beskaffenhet.

2.3 RÖR

För att tätskikt vid applicering ska komma så nära installerade rör som möjligt får ej blandare och/eller täckbricka vara monterade på rören.

3. YTSKIKTET

3.1 NYMÅLNING

3.1.1 FÖRBEREDELSE *Nymålning*

Material och märkning

Innan arbetet påbörjas måste allt material kontrolleras så att det är i fullgott skick.

Färg, lim o dyl. skall förvaras i ett torrt, rent utrymme med en temperatur av lägst +5 ° C för att skyddas mot frost, nedsmutsning, fuktskador och dyllikt.

Endast material som ingår i respektive målningssystem får användas

Endast blyertspenna får användas vid märkning. Markeringar med tex spritpenna, kulspetspenna, märk- eller stämpelfärg kan orsaka missfärgningar på den färdiga ytan.

Tätning av genomföringar före applicering av målade tätskikt

Ange vilken/vilka fogmassor och spackelmassor som skall användas.

Ange metod som ger varaktig tätning.

Ska anges specifikt för varje enskilt målningssystem !

Fogmassa som används för försegling av anslutning, tätning av genomföring, skall vara övermålningsbar.

3.1.2 BEHANDLING AV UNDERLAG *Nymålning*

Följande krav på behandling av underlaget syftar till att ge ett tillräckligt slätt underlag och möjliggöra god vidhäftning för tätskiktet. Vid val av underbehandling gäller generellt att antalet spacklingar är beroende av underlagets yta och spackelmassans fyllighet.

Alla underlag ska rengöras innan ytterligare behandlingar utförs. Damm, lösa partiklar och andra föroreningar som försämrar vidhäftningen och ytjämnheten skall avlägsnas noggrant.

Sugande underlag *Nymålning*

Starkt sugande och ytsvaga underlag såsom vissa puts-, spackel- och betongytor samt underlaget efter nedriven tapet, kan ge upphov till dålig vidhäftning.

Ange om och med vilken produkt sugande och ytsvaga underlag skall behandlas.

Ska anges specifikt för varje enskilt målnings-system !

Obehandlade underlag *Nymålning*

Skivor

Spackling av spikhål, skruvhål, skarvar och övriga ojämnheter. Skarvremsa, godkänd av AMA Hus, ska användas under målningsystem utan armerande material (glasfiberväv o.dyl) men kan med fördel användas under alla målningsystem. Vid önskemål om hög ytjämnhet avslutas med bredspackling.

Puts

Bredspackling.

Betong mot skivform

Spackling av håligheter och skarvar. Vid önskemål om hög ytjämnhet avslutas med bredspackling.

Prefabricerat betongelement

Spackling av håligheter. Vid önskemål om hög ytjämnhet avslutas med bredspackling.

Tidigare behandlade underlag *Nymålning*

Befintlig beklädnad

Befintlig beklädnad av t.ex. våtrumstapet, väggmatta, kakel eller gammalt och skadat målat våtrumssystem skall avlägsnas helt.

Målade underlag utan tätskikt

Ange hur den befintliga målade ytan skall förberedas för vidare arbete. Ange vilken/vilka produkter som ska användas. Följande åtgärder kan t ex vara aktuella:

- Tvättning med desinficerande vätska.
- Grundmålning som förhindrar missfärgning av ytskiktet.
- Spackling av hål och ojämnheter

Ska anges specifikt för varje enskilt målningssystem !

3.1.3 MÅLNINGSSYSTEM *Nymålning*

Ange målningssystemets uppbyggnad i form av färgtyp och färgmängd för varje strykning.

Ska anges specifikt för varje enskilt målningssystem !

3.1.4 MÅLNINGSBEHANDLINGAR *Nymålning*

Ange anvisningar för utförande av målningen med AMA-kod och kommenterande klartext

Ska anges specifikt för varje enskilt målningssystem !

3.1.5 MÅLNINGSANVISNINGAR *Nymålning*

Temperatur

Lufttemperaturen skall vid målningssystemets behandling vara lägst +10 ° C. Samma temperaturvillkor gäller för såväl material som underlag.

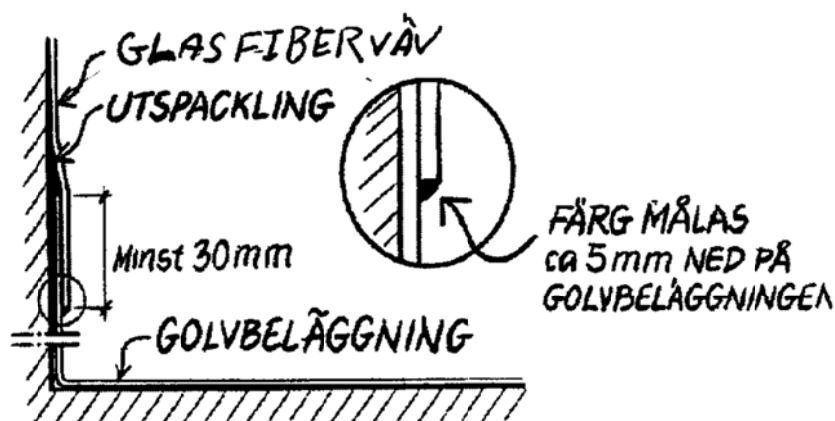
Anslutningar till befintliga ytor

Anslutning till tak vid målat VT system

Fog i takvinkel skall före målningsbehandlingen tätas med en sträng av fogmassa.

Anslutning till uppvikt plastmatta på golv

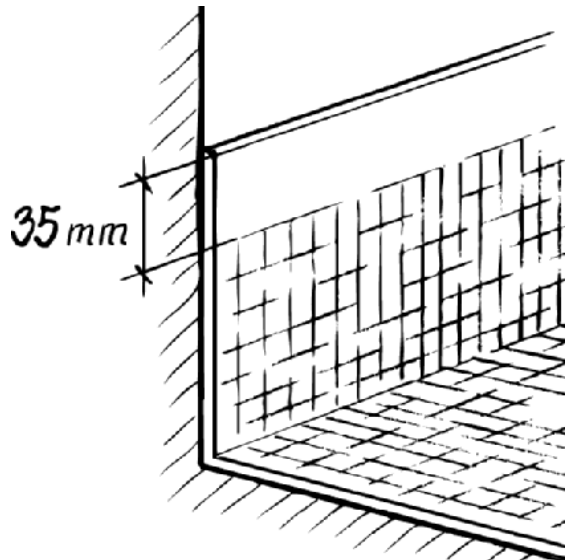
Kontrollera att den uppvikta plastmattan har god vidhäftning till väggen. Språnget mellan plastmattan och väggen skall spacklas och slipas av. Eventuellt spackel på plastmattan avlägsnas. För system innehållande armerande material (glasfiberväv o dyl) dras materialet ned minst 30 mm över kanten på plastmattan. Färgen strykes så att den når ca 5 mm nedanför det armerande materialets kant. Se figur 3.

Figur 3. Instruktion för anslutning till uppvikt plastmatta på golv.

Anslutning till plastmatta med halkskydd

För att uppnå en tät anslutning mellan mattkant och ytskikt skall de upphöjningar som utgör halkskydd slipas bort 35 mm ned från överdel mattkant så att underlaget blir plant innan golvmattskant spacklas ut. Se figur 4.

Figur 4. Anslutning till plastmatta med halkskydd.

Plastmatta med vaxskikt

På nya plastmattor kan det finnas ett vaxskikt. Detta måste avlägsnas på den del av uppviket som skall utgöra underlag för tätskiktet för att uppnå bra vidhäftning. För övrigt gäller samma regler som vid anslutning till plastmatta med halkskydd.

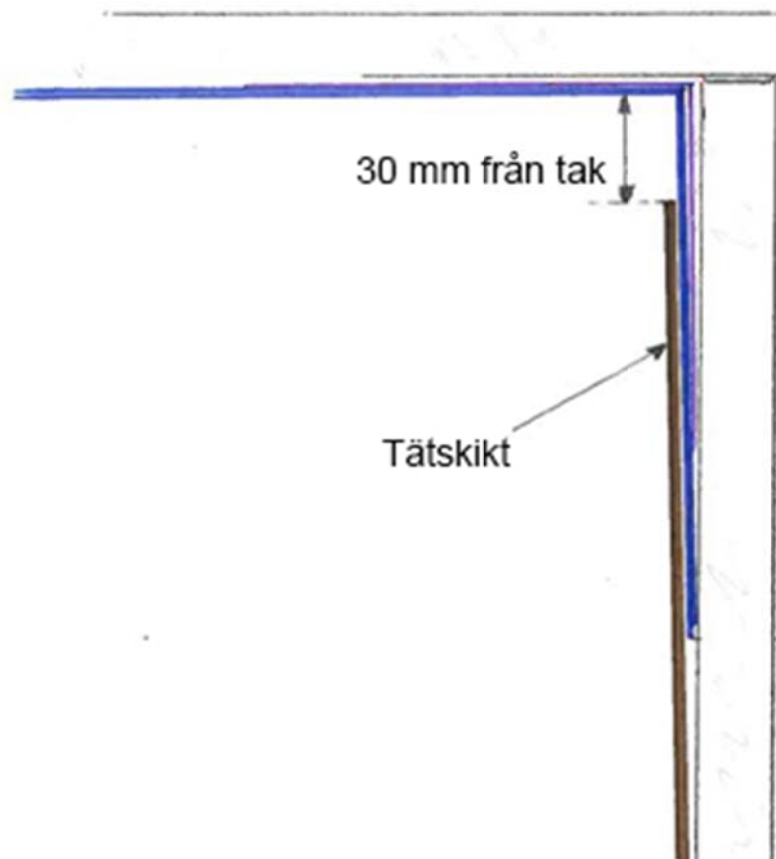
Anslutning till våtväggsbeklädnad

Anslutning mellan våtväggsbeklädnad och målade våtskikt ska utföras på samma sätt som vid anslutning med uppvikt plastmatta, enligt figur 3, men omlott i sidled.

Anslutning till kakel och klinker (keramiska material) på väggar

Det är av största vikt att målningsbehandlingen och det keramiska materialets tätskikt överlappar varandra så att fukt inte tränger in bakom tätskikten. Vid anslutning till keramiska material på väggar ska målaren först dra ned grund- och täckfärg från taket och 100 mm ned på väggen. Plattsättaren sätter sedan sitt tätskikt så att det överlappar den målade ytan med minst 70 mm. Kaklet sätts sedan ända upp till takvinkeln. Se figur 5.

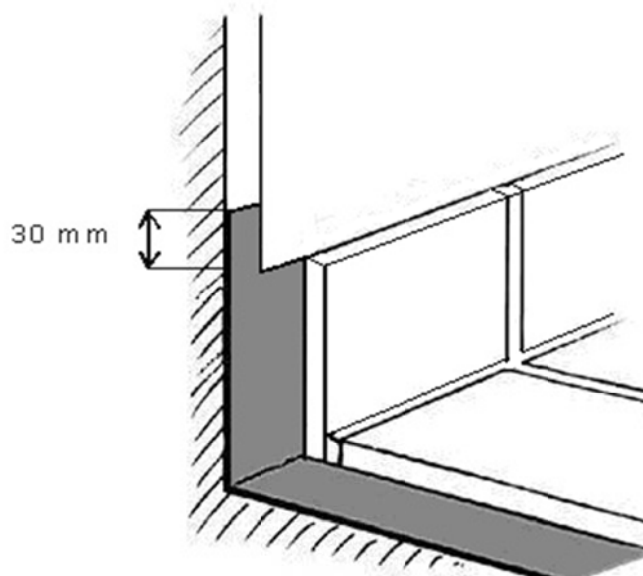
I andra fall när en målad yta möter keramiska material på väggar, både horisontellt och vertikalt, ska överlappningen mellan målade yta och det keramiska materialets tätskikt vara minst 30 mm.

Figur 5. Anslutning mellan målat tak och vägg med keramiskt material.

Anslutning till kakel och klinker (keramiska material) på golv

Målningssystemets lim och armerande material (glasfiberväv) ska dras ned till kakel/klinker kanten och för att överlappa kakel/klinker tätskiktet med ca 30 mm. Avskärningen av det armerande materialet (glasfiberväven) ska göras på sådant sätt att underliggande tätskikt inte skadas. Säkrast är att vika det armerande materialet (glasfiberväven) mot kakel/klinker kanten och markera med blyertspenna i vecket. Därefter lossas det armerande materialet (glasfiberväven) i nederkant och materialet klipps av. Grundfärgen stryks sedan över den avklippta kanten av armerande material (glasfiberväv) och ut på kakel/klinker kanten. Täckfärgen stryks därefter ytterligare ett par mm utanför grundfärgen, på kaklet/klinkern kanten. Sättning av fogsträng ovanpå kakel/klinker kanten är valfri. Se figur 6.

Figur 6. Det är av allra största vikt att tätskiktet för klinker/kakel överlappar med det målade systemet. Golvets tätskikt måste gå upp över kakelkanten och det målade tätskiktet ska överlappa golvets tätskikt, ca 30 mm. Avtagning av armerande material mot kakelkanten ska ske utan att underliggande tätskikt skadas. Eventuell sättning av fog ovanpå kakel/klinker kanten görs enligt tätskiktsleverantörens anvisning.

3.2 OMMÅLNING

Underlaget ska bestå av befintligt MVK-godkänt våtrumssystem med oskadat tätskikt.

3.2.1 FÖRBEREDELSE *Ommålning*

Material och märkning

Färg, fogmassa o dyl. skall förvaras vid lägst +5 ° C för att skyddas mot frost.

Endast material som ingår i målningssystemet får användas.

Endast blyertspenna får användas vid märkning. Markeringar med tex spritpenna, kulspetspenna, märk- eller stämpelfärg kan orsaka missfärgningar på den färdiga ytan.

3.2.2 BEHANDLING AV UNDERLAG *Ommålning*

Följande krav på behandling av underlaget syftar till att ge god vidhäftning för täckfärgen vid ommålning av befintligt ytskikt av målat våtrumssystem. Underlagets tätskikt ska vara oskadat och bestå av tidigare för ändamålet MVK-godkänt våtrumssystem (VT resp. VA).

Måleribranschens regler för våtrum 2013-01-01

Skadade tätskikt ska behandlas enligt punkt 3.1 NYMÅLNING.

Underlag av befintliga ytskikt av målade våtrumssystem

Ange hur den befintliga målade ytan skall förberedas för vidare arbete.

Följande åtgärder kan t ex vara aktuella:

- Tvättning med desinficerande vätska
- Åtgärd vid mindre skador i tätskiktet
- Tätning runt genomföringar
- Tätning mot angränsande material

Ange vilken/vilka tvättmedel och tätningsmedel som skall användas.

Ska anges specifikt för varje enskilt målnings-system !

Fogmassa som används för försegling av anslutning, tätning av genomföring, skall vara övermålningsbar.

3.2.3 MÅLNINGSSYSTEM *Ommålning*

Ange målningsystemet färgtyp och färgmängd för varje strykning.

Ska anges specifikt för varje enskilt målnings-system !

3.2.4 MÅLNINGSBEHANDLING *Ommålning*

Temperatur

Lufttemperaturen skall vid målningsbehandling vara lägst +10 ° C. Samma temperaturvillkor gäller för såväl material som underlag.

Utförande

Ange anvisningar för utförande av målningen (med AMA-kod och kommenterande klartext)

Ska anges specifikt för varje enskilt målnings-system !

3.3 TÄTNING AV GENOMFÖRINGAR OCH INFÄSTNINGAR EFTER MÅLNING *Ny- och ommålning*

Ange vilken/vilka tätningsmedel som ska användas.

Ska anges specifikt för varje enskilt målnings-system !

Ange metod som ger varaktig tätning t.ex:

Skruvhål och dylikt fylls med fogmassa innan skruven monteras. Överskott av fogmassa torkas bort efter montering av skruven. För skruvinfästningar gäller att skruven ska täta mot ytskiktet. Underlaget ska vara anpassat för inskruvning. Skruvhål och dylikt ska fyllas med tätningsmedel (ange fabrikat) innan skruven monteras, plugg ska användas om så krävs. Expanderande skruvanordningar ska inte vara infästade i enbart skivvägg.

Ska anges specifikt för varje enskilt målnings-system !

3.4 SLUTKONTROLL *Ny- och ommålning*

Efter avslutat arbete tillses att inga friställen (otäckta ytor) förekommer. Kontrollera noggrant att tätningar av genomföringar och infästningar är korrekt utförda.

För arbeten utfört enligt *Måleribranschens regler för våtrum* ska egenkontroller utföras.

3.5 TORKTIDER *Ny- och ommålning*

Målningsbehandlingen skall torka i 7 dygn innan den utsätts för vattenbegjutning.

4. SKÖTSELRÅD

Först efter att rekommenderad torktid (7 dygn) förflutit får våtrummens ytskikt utsättas för direkt vattenbegjutning.

4.1 RENGÖRING

Väggar måste med jämna mellanrum rengöras från kalkavlagringar, tvålrester och liknande. Speciellt viktigt är detta vid utsatta lägen såsom duschplatsen, vid och under badkar och tvättställ. Badkarsfronter bör lyftas bort så att golv och väggar blir åtkomliga. Använd kalklösande rengöringsmedel och mjuk borste.

4.2 VENTILATION

Ventilationen i våtutrymmet ska vara fungerande. Ha för vana att efter duschning föra bort vatten från golvet med gummiskrapa. Med denna åtgärd hålls luftfuktigheten nere och möjligheterna för mögeltillväxt begränsas.

4.3 TÄTNINGAR

Kontrollera att tätningar kring genomföringar och håltagningar är intakta. Täta nya håltagningar omgående.

Omslag: Erika Jonés
Illustration: Magdalena Wennberg Lavebratt